

α) Μονόπτωτα ρήματα με γενική

§ 72

Αντικείμενο σε γενική δέχονται ρήματα τα οποία σημαίνουν:

1. **Μνήμη** ή **λήθη**, όπως μέμνημαι (θυμάμαι), μνημονεύω, ἐπιλανθάνομαι (ξεχνώ) κ.τ.ό.:
Ἀχιλλέως καὶ Πατρόκλου μέμνησθε καὶ Ὀμήρου.
Δέδοικα μὴ ἐπιλαθώμεθα τῆς οἴκαδε ὁδοῦ.
2. **Επιμέλεια, φροντίδα, φειδῶ** και τα **αντίθετά τους**, όπως ἐπιμελοῦμαι, κήδομαι (φροντίζω), ἀμελῶ, ὀλιγωρῶ, φείδομαι, ἀφειδῶ κ.τ.ό.:
Ἐπιμελοῦνται τῆς ἀρετῆς.
Οἱ θεοὶ τῶν ἀσεβούντων οὐκ ἀμελοῦσι.
Χρόνου φείδου.
3. **Χωρισμό, αποχή, απομάκρυνση, απαλλαγή**, όπως χωρίζομαι, ἀπέχω, ἀφίεμαι, ἀφίσταμαι, ἀπαλλάττομαι κ.τ.ό.:
Λακεδαιμόνιοι πλέον ἀπέχουσι τῶν βαρβάρων.
Χῖοι ἀφίστανται Ἀθηναίων.
4. **Ἐναρξη** ή **λήξη**, όπως ἄρχω, ἄρχομαι, λήγω, παύομαι κ.τ.ό.:
Παρόντων πάντων ἤρχετο τοιοῦδε λόγου.
Λήγε τῶν πόνων ἔτι πονεῖν δυνάμενος.
5. **Εξουσία**, όπως ἄρχω, βασιλεύω, δεσπόζω, ἡγεμονεύω, ἡγοῦμαι, κρατῶ (νικῶ, υπερισχύω), προΐσταμαι, στρατηγῶ κ.τ.ό.:
Γῆς καὶ θαλάττης ἤρχον Λακεδαιμόνιοι.
Νηλεὺς τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας ἡγεῖτο.
Ἀθηναῖοι Μήδων ἐκράτησαν.
6. **Συμμετοχή, πλησμονή** (αφθονία) ή **στέρηση**, όπως κοινωνῶ, μεταλαμβάνω, μετέχω, γέμω, δέω, δέομαι (έχω ανάγκη), στεροῦμαι, χρήζω κ.τ.ό.:
Τὸ ἀνθρώπινον γένος μετείληφεν ἀθανασίας.
Καὶ τὰ φυτὰ μετέχει ζωῆς.
Παραδείγματος τὸ παράδειγμα αὐτὸ δεδέηκε.
7. **Επιθυμία, απόλαυση** –εκτός από τα ρήματα ἀγαπῶ, ποθῶ, φιλῶ που συντάσσονται με αιτιατική– όπως ἐπιθυμῶ, ἐρῶ (αγαπῶ με πάθος), ἐφίεμαι (επιθυμῶ πολύ), ὀρέγομαι κ.τ.ό.:
Τῆς εἰρήνης ἐπεθυμήσαμεν.
Οἱ φιλοχρήματοι ἐφίενται τῶν δώρων.
Ὁ φιλότιμος τῆς ὑπεροχῆς ὀρέγεται.
8. **Αἴσθηση, αντίληψη** –εκτός από το ρήμα ὀρῶ που συντάσσεται με αιτιατική– όπως αἰσθάνομαι, ἄπτομαι, ἀκούω, γεύομαι, ἀντιλαμβάνομαι, ἐπιλαμβάνομαι, ὁσφραίνομαι, πυνθάνομαι (πληροφοροῦμαι) κ.τ.ό.:
Σιγῇ καὶ δικαίως ἡμῶν ἀκούετε.
Ἡ ψυχὴ τῆς ἀληθείας ἄπτεται.
Ὀλίγοι αὐτῶν σίτου ἐγέυσαντο.
9. **Απόπειρα, επιτυχία ή αποτυχία**, όπως πειρῶμαι, (ἐπι)τυγχάνω, ἀξιοῦμαι, ἀποτυγχάνω, ἀμαρτάνω (σφάλω, αποτυγχάνω), ψεύδομαι (εξαπατώμαι) κ.τ.ό.:
Οἱ εὐγενεῖς ἀξιοῦνται τιμῆς.
Φοβοῦμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἅμα ἡμαρτήκαμεν.
Τῆς ἰδίας ἐλπίδος ἅπαντες ἐψεύσθησαν.

10. **Υπεροχή, διαφορά, σύγκριση**, όπως *πλεονεκτῶ, ὑπερτερῶ, προέχω, ὑπερέχω, ἀριστεύω, πρωτεύω, διαφέρω, (ὑπο)λείπομαι, ὑστερῶ, ἡττῶμαι, μειονεκτῶ, προτιμῶ* κ.τ.ό.:

*Ἰδίᾳ οὐδεὶς ὑπερεῖχε **τῶν πολλῶν**.*

*Διαφέρει τὸ θῆλυ **τοῦ ἄρρενος**.*

*Μειονεκτοῦσιν οἱ τύραννοι **τῶν ἰδιωτῶν**.*

11. Τέλος, ὅσα ρήματα εἶναι **σύνθετα** με τις προθέσεις *ἀπό, ἐκ, κατά, πρό, ὑπέρ*:

*Τὸ μέσον ἴσον **τῶν ἐσχάτων** ἀπέχει.*

*Μὴ καταφρόνει **ἐθῶν** γεροντικῶν.*

*Πολλοῖς ἡ γλῶττα προτρέχει **τῆς διανοίας**.*

*Ὑπερορᾷ τῶν καθεστώτων **νόμων**. (περιφρονεῖ)*

N.E.: Οι παραπάνω κατηγορίες ρημάτων συντάσσονται με αιτιατική ή εμπρόθετο προσδιορισμό σε θέση αντικειμένου. Λίγα είναι ἄλλωστε τα ρήματα που στη N.E. συντάσσονται με γενική, η οποία μάλιστα μπορεί να αντικατασταθεῖ ἀπὸ εμπρόθετο:

***Μου** διέφυγε μια λεπτομέρεια. [διέφυγε ἀπὸ μένα]*

Γενική παρατήρηση

Πολλὰ ἀπὸ τα ρήματα που συντάσσονται με γενική ἀπαντοῦν και με ἄλλη σύνταξη, ὅπως με αιτιατική, ἀπαρέμφατο, κατηγορηματική μετοχή (βλ. § 124), δευτερεύουσα πρόταση κ.ά.:

*Ἐκεῖνος ἔπαυσε **τοὺς τυράννους**.*

*Οὐδεὶς γὰρ ἐπιθυμεῖ ἀκόλαστος **εἶναι**.*

*Αἰσθάνομαι **ταῦτα** οὕτως **ἔχοντα**.*

*Ἄκουε **τοὺς λόγους** τοὺς περὶ ἀλλήλων καὶ πειρῶ **γνωρίζειν** τοὺς λέγοντας.*

*Πυνθάνομαι **ὅτι οὐκ ἄβατόν ἐστι τὸ ὄρος**.*